

Poglavlje 23 - I

Ko malo govori, spontan je

Ko malo govori, spontan je i prirodan.

Šta je to što ne dopušta da olujni vetar potraje celo jutro, a jaka kiša ceo dan? To je delovanje neba i zemlje. Ako nebo i zemlja ne mogu da potraju dugo, koliko tek malo to može čovek!

Zato će čovek koji svoj celokupni način življenja uređuje po Taou, postati jednak Taou. Ko postigne sklad sa vrlinom, postaje joj jednak. Ali ko se podredi zlodelu, ostvariće zlodelo.

Ko je jednak Taou, prima Tao. Ko je jednak vrlini, prima vrlinu. Ko je jednak zlodelu, prima zlodelo.

Nemati dovoljno vere, znači uopšte nemati vere.

Tao Te King, 23. poglavlje

Ko malo govori, spontan je i prirodan. Ove reči Lao Cea nam ne izgledaju sasvim nepoznate, jer na našim konferencijama obnove poznajemo časove tišine i često je naša pažnja već usmeravana na veliki značaj ćutanja. Vi, međutim, znate da u ovako komprimovanom govoru Lao Cea, uvek leži mnogo toga skrivenog. U jednoj njegovoj reči se pred nama ponekad otkriva celokupna gnostička filozofija.

Zato bismo želeli da ovom prvom stihu 23. poglavlja Tao Te Kinga poklonimo više nego samo površnu pažnju. Pokušali bismo da istražimo njegovu dubinu. Misterija, tajna govora i zvuka, mora da bude otkrivena, ukoliko želimo da razumemo nameru Lao Cea.

Morate obratiti pažnju na to da govor nekog čoveka uvek zavisi pre svega od disanja, i, kao drugo, od organizma razuma. Bez disanja nije moguće govoriti. Bez funkcionišućeg razuma nijedan jezik ne može da se preobrazi u zvuke. Grkljan, organ pomoću koga smo u stanju da proizvodimo artikulisane glasove, u poređenju sa disanjem i razumom ima samo podređeni značaj.

Kada izvesni autori kažu da čovek, u poređenju sa životinjama, može da govori zato što njegov grkljan stoji uspravno, tada je to samo polovična istina. Jer, da bismo u materijalnoj sferi mogli funkcionalno da se izrazimo, potrebni su svi organi materijalnog tela.

U glavi i srcu čoveka, kao i životinja, nalaze se izvesni, veoma mali organi, koji povezuju dotični organizam s astral-

nom sferom. Kod mnogih tipova ljudi, kao i kod mnogih vrsta životinja, srce pritom i ne igra tako veliku ulogu, već solarni plexus. Ta fundamentalna veza između živog, materijalnog bića i astralne sfere, određuje stanje i ukupan karakter bića dotičnog stvora.

Astralna životna sfera nije jednolična; postoje bezbrojna astralna polja koja se kvalitativno veoma mnogo međusobno razlikuju. U svakom astralnom polju se manifestuju bezbrojne situacije i mogućnosti. Razumećete da svaki čovek ima svoj sopstveni astralni tip, kao i sopstveni astralni ključ. Taj astralni tip se, između ostalog, izražava i u celokupnom čovekovom biću. On se ne nalazi samo u čoveku, nego istovremeno i oko njega. Na tome se zasniva suština daha.

Ovim bismo želeli da izrazimo sledeće: iako svi živimo u jednoj i istoj atmosferi, u istom dišnom polju, svako od nas ima i sasvim lično dišno polje. To privatno dišno polje je oblikovano od naših ličnih astralnih stanja. Pri svakom udisaju, i glava i srce funkcionišu iz tog trenutnog astralnog stanja. Stoga, u više nego jednom smislu, iz disanja nastaje život. Iz disanja se ne objašnjava samo razumna delatnost, nego i žudnja.

Postoji unutrašnja astralna osnova koja nastaje preko sistema čakri, kao i spoljašnja astralna delotvornost, koja se, posredstvom disanja, povezuje s unutrašnjom astralnom osnovom. Kada mozak stvara neku misao, ili se u srcu rodi žudnja, dakle, kada misao i žudnja proizađu iz glave i srca, one se tada projektuju u okolnu astralnu supstancu koja nas okružuje sa svih strana na isti način kao što ribu okružuje element vode. Sve te astralne projekcije nam se ponovo nazad reflektuju i tako drže naše fundamentalno astralno stanje, dakle, naše dišno polje

i naš dah, kao i naš misaoni život i život žudnje, zarobljene unutar jednog određenog okvira.

Predstavite sebi da su se u vama probudile misli i osećanja koja, u stvari, ni najmanje ne odgovaraju vašem astralnom tipu, koja su vam dakle sasvim strana. Te misli su uvek prouzrokovane stranim uticajima na vaše dišno polje, jer onaj drugi put, put preko sistema čakri, ima u sebi preko krvi, nervnog fluida i unutrašnje sekrecije, isuviše mnogo prepreka. Na koji način ta mentalna dejstva, ti uticaji s njihovim naknadnim posledicama, stižu u naše dišno polje? To se događa posredstvom ljudskog govora. Čovek govori, on to čini pri izdisanju. Nikada ne govorimo dok udišemo; to smo u stanju samo veoma forsirano, dakle namerno i samo na trenutak. Pritom, naš glas zvuči veoma neprirodno.

Kada udišete, astralna supstanca u vašem dišnom polju struji u glavu i tera vas na neku mentalnu aktivnost. Kada izdišete, možete da upotrebljavate vaš glas. Tada govorom postaju prisutne slika, snaga i vibracija koje nam je dišna supstanca prenela. I tada astralne vrednosti pretvaramo u živu stvarnost. Mi smo, dakle, tada veoma aktivni i magično delotvorni. Govoriti, stoga, znači biti stvaralački delotvoran, i to kroz vazduh koji smo izdahnuli. Deobom supstance izdisanja, deobom prane u razna stanja i vibracije, u saglasnosti s misaonom slikom koja iza toga stoji, nijansirana prana se vodi preko grkljana, i ono mentalno, ono apstraktno, može da se čuje, da se percipira; pretvoreno je u zvuk. Vokali i konsonanti zajedno obrazuju reči, magične reči i zvučne slike.

Sve te zvučne slike imaju svoje poreklo u astralu. Prouzrok se, dakle, priziva kroz magiju govora, oživljava, oslobađa i postaje delotvoran. Ta delotvornost, ta magija, ima naravno

određeno dejstvo, neposredne posledice. Te posledice mogu da budu pomažuće ili oslobađajuće vrste, ali takođe i začahurujućeg i izuzetno opasnog karaktera, kako za govornika tako i za onog ko sluša.

Zato Lao Ce kaže svojim sledbenicima, opominjući: *Ko malo govori, on je spontan i prirodan*. Svaki prirodno rođeni čovek poseduje, kao što smo razmotrili, sopstveno fundamentalno astralno stanje. Čovekova prva briga uvek mora da bude da kvalitet sopstvenog stanja ne pogoršava i da ne dozvoli da ono kristališe. Brbljivošću mnogih ljudi ne dolazi samo do rasipanja stvaralačke energije, nego često i do krajnje ozbiljnog oštećenja samoga sebe i drugih.

Onaj ko malo govori i ko je u potpunosti svestan ove činjenice, zna šta radi i shvata svoju odgovornost. On, dakle, ostaje spontan i potpuno je prirodan. Tada postoji i osnova za oslobađajući rad samoostvarivanja.

Stoga, čuvajte se brbljivaca, pričalica i sličnih. Takozvana viša stvaralačka snaga je mnogo puta štetnija od niže stvaralačke snage. Čuvajte se mnogih koji vam tako prilaze, koji se, da tako kažemo, nagingu nad vas i dodiruju vas svojom izdahnutom vazdušnom strujom, "zalivajući" vas poplavom reči. Čuvajte se takvih ljudi, koji vam prenose njihove brige, ulivaju sopstvene misli, iskaljuju svoju kritiku, i tako vas inficiraju njihovim sopstvenim astralnim stanjem.

Predstavite sada sebi da se, posredstvom reči koje kroz Gnozu dolaze do vas, u vama bude misli i osećanja koja se ni najmanje ne nadovezuju na vaš fundamentalni astralni tip. Mi mislimo na reči koje se izgovaraju u hramovima Ružinog krsta, čime u vaše dišno polje dolaze snage koje u potpunosti odstupaju od vašeg uobičajenog stanja postojanja. Vi tada ne

možete drugačije nego da te vama strane snage udišete, jer ste se otvorili za to; vi slušate svedočanstvo Gnoze.

U najvećem broju slučajeva, kroz to na početku dolazi do raspirivanja oluje u glavi, kao i u srcu. Jer Gnoza se vašoj vrsti bića ne približava harmonično, nego disharmonično. Misli i osećanja veoma stranog karaktera dovešće vas u zabunu, jer će vaša fundamentalna vrsta, vaša fundamentalna astralna vrsta biti napadnuta i usprotiviće se.

Sada se radi o tome, koje reči ćete vi na to govoriti. Da li će to biti reči otpora, protesta, nerazumevanja, neverice, ili reči samopredaje? U prvom slučaju, oluje i potopi će se pojačati: u drugom slučaju, oluja će se ubrzo stišati.